

Sygn. akt III Ca 1632/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Henryk Brzyżkiewicz

Sędziowie: SO Leszek Dąbek (spr.)

SR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska

Protokolant Beata Michalak

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. na rozprawie sprawy

z wniosku M. B. (B.) i D. B. (B.)

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawców

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt I Ns 716/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 1632/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy M. B. i D. B. żądali ustanowienia

na nieruchomości stanowiącej ich własność, o urządzonej księdze wieczystej prowadzonej Przez Sad Rejonowy w Rybniku o nr KW (...) służebności przesyłu polegającej na utrzymaniu linii energetycznej, prawie do jej konserwacji i napraw oraz zasądzenia na ich rzecz od uczestniczki postępowania (...) S.A. w K. jednorazowej kwoty z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie służebności w wysokości 66 000zł.

W uzasadnieniu wniosku twierdzili, że przez ich nieruchomość przebiega linia energetyczna należąca do uczestniczki postępowania i zachodzi potrzeba unormowanie tego stanu poprzez ustanowienie służebności przesyłu.

Uczestniczka postępowania (...) S.A. w K. wniosła o oddalenie wniosku oraz zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania.

Między innymi zarzucała, że służebność przesyłu, której ustanowienia domagają się wnioskodawcy została nabyta przez uczestniczkę (wcześniej przez jej poprzedników prawnych) przez zasiedzenie.

Sąd Rejonowy w Rybniku w postanowieniu z dnia 10 06 2015r. oddalił wniosek oraz orzekł o kosztach postępowania.

W ustalonym stanie faktycznym, w motywach orzeczenia, jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał regulację art. 305¹ k.c., a następnie dokonując oceny poczynionych ustaleń uznał, iż służebność może dotyczyć tylko czynnej linii energetycznej, natomiast w niniejszej sprawie przedmiotowa linia jest trwale odłączona od napięcia i w najbliższym czasie zostanie zlikwidowana. Zatem zbędnym staje się zapewnienie prawidłowego funkcjonowania urządzeń,

które nie pełnią już funkcji urządzeń przemysłowych.

O kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyły **wnioskodawcy M. B. i D. B.**, którzy wnosili o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania, bądź zmianę przez uwzględnienie wniosku w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

Zarzucali błąd w istotnych ustaleniach przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, a mianowicie ustalenie, iż przez działkę wnioskodawców przebiega napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia, podczas gdy z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w tym w szczególności planu sytuacyjnego z dnia 19 11 1961 r. wynika, iż dotyczy on linii 20 kV tj. średniego napięcia,

Zarzucali, że przy ferowaniu postanowienia naruszono prawo procesowe, regulację art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i oddalenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu w oparciu o dokumenty przedstawione przez uczestnika postępowania, pomimo iż z tych dokumentów nie można jednoznacznie wywieść, iż dotyczą one działki będącej przedmiotem niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu podnosili, że Sąd pierwszej instancji rozpoznając sprawę oparł się na dokumentach przedstawionych przez uczestniczkę postępowania, których nie da się powiązać z działką wnioskodawców. Na uczestniku spoczywa ciężar dowodu, iż odłączenie spod napięcia jak również plany likwidacji linii dotyczą właśnie urządzeń obejmujących wniosek.

(...) S.A. w K., w odpowiedzi na apelację wnosila o jej oddalenie oraz zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu podnosiła, iż według wiedzy uczestnika przez nieruchomości wnioskodawców przechodzi tylko jedna linia energetyczna i jest to linia energetyczna kablowo – napowietrzna średniego napięcia 20 kV. Jeżeli wnioskodawcy domagają się ustanowienia służebności dla linii wysokiego napięcia to (...) S.A. w ogóle nie może być uczestnikiem tego postępowania albowiem nigdy nie użytkowała linii wysokiego napięcia w rejonie nieruchomości wnioskodawców. Ponadto podniosła, iż przedłożona dokumentacja związana z likwidacją i trwałym wyłączeniem z eksploatacji linii energetycznej dotyczy tejże linii średniego napięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenie wnioskodawców, przyjmując, że mają ono źródło w regulacji art. 305¹ § 1 k.c.,

lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

Przy rozpoznaniu sprawy umknęło bowiem jego uwadze że przedmiotem niniejszej sprawy jest roszczenie, którego uwzględnienie prowadzi do arbitralnej ingerencji w prawo własności, które podlega szczególnej ochronie.

Charakter sprawy obligował go zatem, do podjęcia z urzędu wszystkich czynności, które w materiale sprawy należy uznać za niezbędne, żeby wyjaśnić: czy ingerencja w prawo własności jest konieczna (art. 305² § 2 k.c.), a jeżeli tak, to żeby doszło do niej z najmniejszym obciążeniem nieruchomości obciążonej art. 145 § 2 k.c. w związku z art. 305⁵ k.c.), a następnie ustanowienia dochodzonej służebności w sposób nie rodzący wątpliwości, co do jej treści, zakresu i przebiegu na gruncie oraz przyznania właścicielom nieruchomości obciążonej odpowiedniego wynagrodzenia.

Sąd pierwszej instancji z tych obowiązków się nie wywiązał.

Czyniąc bowiem leżące u podstaw wydania zaskarżonego postanowienia ustalenia faktyczne poprzestał na oświadczeniu (...) S.A.

w K. z dnia 27 11 2014r., zgodnie z którym „Linia energetyczna 20 kV (R. – S. S.) została trwale wyłączona z eksploatacji jako przesyłowe urządzenie energetyczne” (k - 171) lecz nie wyjaśnił, czy przebiegająca przez nieruchomość wnioskodawców linia energetyczna stanowi odcinek linii energetycznej (...) (nie wynika to z dołączonych do oświadczenia map oraz co należy podkreślić wskazana linia energetyczna jest linią średniego napięcia a z wniosku wynika, że przez nieruchomość wnioskodawców przebiega linia wysokiego napięcia).

Równocześnie Sąd Rejonowy poprzestając na tym ustaleniu nie rozpoznał sprawy w pozostałym zakresie i nie poczynił żadnych ustaleń dotyczących dalszych przesłanek zasadności ustanowienia żądanej służebności, zasadności podniesionego przez uczestniczkę postępowania zarzutu nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej uprawniającej ją do korzystania z nieruchomości wnioskodawców oraz ewentualnego wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

W połączeniu z powyższym spowodowało to, że nie rozpoznano istoty sprawy w rozumieniu regulacji art. 386 § 4 k.p.c., co z mocy tej regulacji prowadziło do uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania nie została ona prawidłowo rozpoznana.

Z podanych względów orzeczono jak sentencji w oparciu o przepis art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i uzupełni we wskazanych kierunkach materiał sprawy.

W tym celu określi pełnomocnikom wnioskodawczyni i uczestników postępowania stosowny termin do złożenia wniosków dowodowych w celu wyjaśnienia jaka linia energetyczna lub linie energetyczne przebiegają przez nieruchomość wnioskodawców oraz czy oświadczenie (...) S.A. w K. z dnia 27 11 2015r. dotyczy linii energetycznej przebiegającej przez tę nieruchomość.

W przypadku gdyby okazało się że oświadczenie to dotyczy takiej linii energetycznej to wyjaśni na jakim etapie jest likwidacja jej odcinka przebiegającego przez nieruchomość wnioskodawców i czy pomimo jej odłączenia

od sieci energetycznej zachodzi potrzeba ustanowienia służebności oraz przeprowadzi postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia wszystkich pozostałych istotnych okoliczności sprawy, w tym skuteczności poniesionego przez uczestniczkę postępowania zarzutu nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej uprawniającej jej do korzystania ze nieruchomości wnioskodawców.

SSR (del.) Maryla Majewska SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Leszek Dąbek

– Lewandowska